

Grad koji ima najljepšu europsku pješčanu plažu

*Na brdu Monte Urgull velika je statua Isusa pa grad podsjeća na Rio *Grad je svakako najljepše posjetiti ljeti za vrijeme ljenjeg festivala Semana Grande, koji se održava u kolovozu

San Sebastian je mondensko ljetovalište na sjeveru Španjolske blizu granice s Francuskom. To je ujedno i drugi po veličini grad pokrajine Baskija pa mu je i drugo ime Donostia na baskijskom a ime same pokrajine je Gipuzkoa. U njemu živi 180.000 stanovnika. Leži na rijeci Urumea, u velikom zaljevu u obliku školjke s, mnogi se slažu, najljepšom eu-

Kazalište Victoria Eugenia

ropskom pješčanom plažom La Concha. Zaljev je omeđen brdima Monte Igeldo i Monte Urgull, sa čijih vrhova je fantastičan pogled. Na ovome drugome je velika statua Isusa pa podsjeća na Rio. U samom zaljevu je otok do koga voze brodići koji je i sam plaža. Grad je osnovan 1180. g. u okviru kraljevine Navare u blizini samostana iz 11. stoljeća, posvećenog sve-

tom Sebastijanu. U 13. stoljeću pripojen je Kastilji daleko moćnijoj srednjovjekovnoj državi, kada počinje njegov razvoj kao ratna i trgovачka luka. Dva stoljeća kasnije tu ulogu preuzima Bilbao na sjeveru i Sevilja na jugu pa slijedi period velike krize. Biva često pljačkan i spašljivan. Početkom 18. stoljeća, dolaze Francuzi i grade utvrde, a kasnije i Napoleонove trupe. Nakon bi-

taka za prevlast nad gradom 1813. g., između portugalsko-engleske vojske i Francuza, grad je do temelja uništen nakon požara. Pravi procvat počinje tek 1863. g., kada su srušene stare gradske zidine, nakon čega je grad počeo da poprima svoj današnji oblik. Grad dobiva nove stambene četvrti, avenije, šetališta, trgove, mostove, engleske vrtove, kao i željeznicu. Postaje omiljeno ljetovalište europske aristokracije, kao i samog španjolskog dvora. Za vrijeme I. svjetskog rata, u gradu su utočište našli članovi ruske carske dinastije Romanovih, Lav Trocki, Moris Ravel, Mata Hari, kao i mnogi drugi pripadnici svjetskog džet-seta toga doba. Postaje omiljeno ljetovalište i generala Franka.

Najljepša europska pješčana plaža La Concha

El Monte Igueldo

Na kraju zaljeva je brdo Igueldo. Podno njega, na kraju plaže Ondarreeta, su skulpture Češljevi vjetra (El Peine del Viento) poznatog umjetnika Eduarda Chillide, koji je teške željezne konstrukcije ugradio u stijene tik do mora, koje pak valovi za jakog vjetra nemilosrdno zapljuškuju. Ljubitelji tenisa tu mogu igrati na terenima Kraljevskog kluba. Na vrh brda se može pješice, ali i starom uspinjačom. Odатle, s terase restorana je najbo-

ku pješčana plažu La Concha

Plaže

Grad ljeti po danu živi na plažama Ondareta i La Concha zaštićenima od vjetra okolnim brdima i otokom. Besrijekorno su održavane. Većim dijelom su od finog zlatno-žutoga pijeska i prostiru duž čitavog zaljeva. Preko rijeke je i treća plaža Zurriola, poznata po velikim valovima idealnim za daskanje. One vrve životom i raznim sadržajima i danju i noću. Ljeti se organiziraju brojni festivali i koncerti na otvorenom. Na slikovitom stjenovitom otočiću Santa Clara se u vrijeme oseke stvara prekrasna plaža. Do tamo je moguće čamcem, ali i plivajući. U srednjem vijeku bio je karantena za hodočasnike oboljele od kuge, koji su išli za Santiago de Compostelu u Galiciji. Veličina i površina plaže jako ovisi o plimi i oseki. Duž njih je dugačka šetnica, parkovi, prekrasne vile pa je doživljaj prošetati i van sezone kupanja. Na sredini zaljeva na brdašcu iznad tunela unutar prekrasnog parka je Palača Miramar. Nekada kraljevska rezidencija kraljice Marije Kristine danas je Muzička škola. Izgrađena je krajem 19. stoljeća u stilu engleskog romantizma.

Iji pogled grad i zaljev. Na vrhu je toranj stare utvrde, hotel i stari zavrsni park iz 1913. g. s najstarijim coasterom u Španjolskoj. Zanimljivo je da je napravljen od betona, a pogled s njega u prirodne provalije ispod je zastrašujući, mada sama vožnja nije divlja. Ulaz je 2,2€ ako dolazite pješice ili autom ili 3,1€ uspinjačom. Svaka vožnja se plaća posebno 1-2,5€. Što zbog lošeg vremena, što zbog podsezona, ništa nije radilo osim restorana i maloga muzeja u tornju.

El Monte Urgull

Na drugom kraju zaljeva je brdo Urgull. Do njega se može 20-mi-

nutnom lagom šetnjom kroz šumu iz staroga grada. Predvečer je idealno za posjetu jer se može uživati u zalasku sunca iznad zaljeva. Gore je mala tvrđava i dvorac Santa Cruz de La Mota, s malom kapelom i topovima baterije koja je nekada branila grad. Prva utvrda je napravljena u 12. stoljeću, pa srušena u ratu i obnovljena kasnije. Prostором на врху доминира 12 metarsки кип Исуса изграђен 1950. г. Подно брда се налази стари лука Доностије, с мноштвом малих бродица и јахти, којих је дosta usidreno i по цijelom zaljevu. Око брда је направљена шетница uz more El Paseo Nuevo, ko-

Stari grad Parte Vieja

Podno brda Urgull se smjestio stari grad s uskim ulicama, u kojima je posebno bučno uvečer, kada mnogobrojni turisti navale u restorane, kojih je na sve strane. Kažu da imaju najviše restorana s Michelinovim zvjezdama po kvadratnom metru. Uživaju u pinčosima ili tapasima, kako ih ovdje zovu. Pinchos su brand i ponos grada. Svaki kafić ih ima na šanku. Svatko se specijalizira za nešto. netko nudi tradicionalna, a netko modernu, a često eksperimentalnu gastronomiju. Obavezno treba probati cider, nisko alkoholno piće od jabuka u nekom od lokala koji se zovu Sidrerías. Stari dio grada, Parte Vieja nije velik i do 1863. g. bio je opasan zidinama. Dio se može vidjeti i danas u blizini luke, gdje su gradska vrata Portaleñas. Centrom grada se smatra trg Constitution, sa srednjevjekovnim zgradama i balkonima s kojih su se gledale borbe s bikovima. U prošlosti su se na njemu održavana krunisanja, podizali ustanci, objavljivali proglaši, odrubljivale glave gilotinom u vrijeme francuske uprave. U blizini je prekrasna barokna crkva Santa María Eliza iz 18. stoljeća te crkva San Vincente i zgrada dominikanskog samostana iz 16. stoljeća u stilu pozne gotike u kojoj se danas nalazi muzej San Telmo. Kao gradski muzej ima stalnu izložbu o razvoju društva grada kao i neke koje se smjenjuju tijekom godine. Također su izloženi neki arheološki etnografski eksponati, a tu su i slike domaćih autora.

jom se iz luke stiže na obalu rijeke i drugu stranu staroga grada. Počinje ispred zgrada najstarijeg Aquariuma u zemlji s dugačkim staklenim tunelom, gdje iznad vas pliva-ju ribe. Tu je i zgrada Pomorskog muzeja. Par koraka dalje na šetnici su umjetničke kreativne i zanimljive instalacije s podzemnim kanalima, gdje silinom oceana voda put vodoskoka ide visoko u zrak. Inače, na tom mjestu kada je more

uzburkano valovi udaraju u stijene i prave bijelu zavjesu visoku i desetak metara.

Palače novoga dijela

Na mjestu nekadašnjih gradskih zidina je izgrađen bulevar Aldapa s mnogobrojnim trgovinama i drvoređima i velikom pješačkom zonom. Dijeli stari dio grada od palača nastalih po Kortasarovom projektu, gdje su izgrađene paralelne i okomite ulice i blokovi zgrada. Bulevar (Boulevard Zumardia) počinje najmonumentalnijom zgradom Gradske vijećnice Ayuntamiento, na samoj obali. Izgrađena s fasadom od žutog peščenjaka 1882. godine kao casino. Svoje zlatno doba je doživio je u vrijeme I. svjetskog rata, kada je radi zatvaranja mnogih francuskih, postao najveća kockarnica Europe. Ispred njega je najljepši park grada Alderdi Eder. Do njega na samoj obali je neobična, modernistička zgrada Kraljevskog nautičkog kluba (Re-

Pogled s brda Monte Iguelo

**Monumentalna zgrada
Gradske vijećnice
Ayuntamiento**

**Pinchos, baskijska verzija tapasa,
su brand i ponos grada**

al Club Náutico) u obliku broda iz 1929. g. Iz daljine zaista liči na usidren brod u luci. Duž bulevara je mnoštvo prekrasnih zgrada, a u staroj tržnici na drugom kraju je tr-

govački centar sa trgovinama i restoranima. Iza njega je ribarnica. Bulevar završava na rijeci, na čijoj se obali nalaze mali trgovci, parkovi te kazalište Victoria Eugenia i naj-

luksuzniji hotel grada María Cristina. Obje građevine je projektirao francuski arhitekt Šarl Meir, koji je projektirao pariski i madridski hotel Ritz. S Boulevarda počinje pješaka zona s trgovinama i robnim kućama u čijim se okolnim ulicama nalazi veliki broj trgovina visoke mode. Ona prolazi pored parka i zgrade parlamenta Baskije, presjeca još jedan bulevar s drvoređima i nastavlja sve do Katedrale. To je neo-gotička Katedrala (La Catedral del Buen Pastor), čiji 75 metara visoki toranj dominira gradom. Izgrađena je 1897. g. s posebnim ukrasima oko prozora i jednim od najvećih orgulja Europe. Cijela četvrt Amara, koja se prostire južnije je izgrađena u art deco stilu.

u njoj su i željeznička i autobusna stanica.

Rijeka Urumea i mostovi

Oko rijeke Urumea s obje strane se nalaze prekrasne zgrade. Premašuje je nekoliko mostova. U početku su bili drveni, ali su ih poslije zamjenili prava umjetnička djela. Najljepši je Puente de María Cristina iz 1905. g., sa četiri obeliska okružena mnogobrojnim skulpturama. Visoki su 18 metara, a most je bio napravljen zbog željezničkog sjevernog kolodvora izgrađenog na suprotnoj strani. Most Santa Catalina je najstariji most u gradu. Spaja dva trga Plaza de Espana i Plaza de Euskadi. Treba ga preći i pogledati okolne zgrade na trgu na drugoj obali. Zadnji do ušća je most Zurriola, sa svjetiljkama u obliku malih svjetionika s velikim kuglastim lampama na vrhu u art deco stilu. Preko njega se dolazi na trg ispred novog kulturnog i kongresnog centra Kursaal, čije se moderno arhitektonsko rješenje baš svima i ne sviđa. Svakako treba prošetati duž šetnice uz plažu Zurriola, možda otici do crkve San Ignazio i trga pokraj nje i vidjeti život grada u stambenom bloku.

Grad je svakako najljepše posjetiti ljeti za vrijeme ljenjeg festivala Semana Grande, koji se održava u kolovozu. Tada se po gradskim ulicama i trgovima održavaju koncerti tradicionalne muzike, a večeri završavaju vatrometom.

Tekst i slike: Boris Pletikosa

www.pletikosa.com
www.pakiranje.net
www.pletikosa.hr

Počnite koristiti Zeleni IT i smanjite svoje troškove.

Sa manje računala, možete značajno smanjiti svoje početne troškove kupnje, minimizirati vrijeme i troškove održavanja, uštedjeti na struji i smanjiti emisiju ugljičnog dioksida.

www.peski-lm.hr

info@peski-lm.hr

softxpand™

Best Green IT solution